

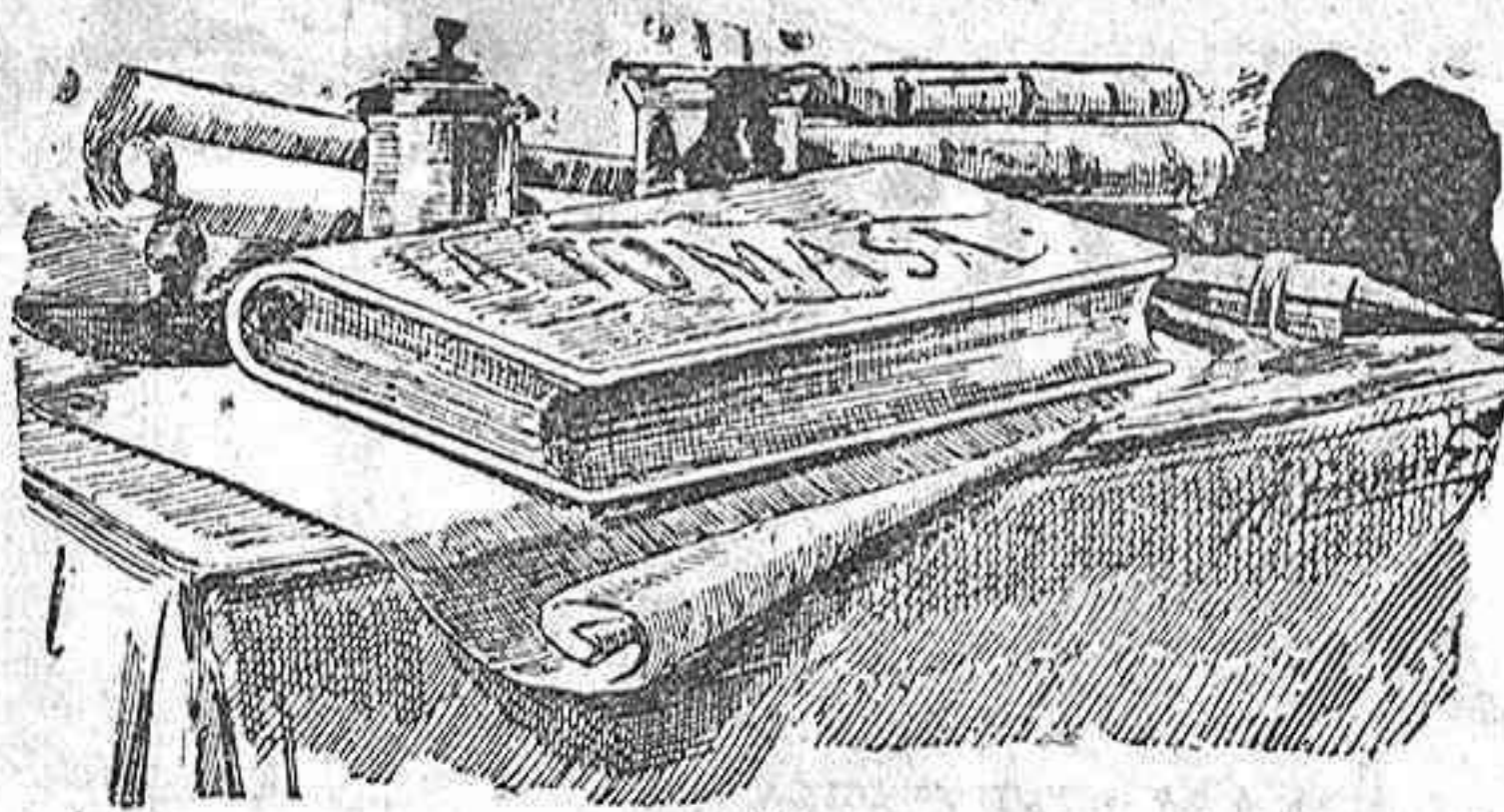
ANY III

NÚM. 73

BARCELONA 17 JANER 1890.

J. Guàrdia

ANY NOU, VIDA NOVA

Si, senyors; *any nou, vida nova...* per mí, s' entén. Vida de casat. No puch dir que hi hagi entrat ab mal peu en aquest gremi, sino al contrari, ab molt bona *sombra*. Vareig casarme ahir, y no n' estich gens descontent: me va molt bè, per ara. La mèva Rosalia 'm portará com un tira-buquet, si no cambía. Me deixa fer tot lo que vull, lo que no priva també que ella fassi tot lo que li dongui la gana, perque jo no soch d' aquells marits déspotas y opressors que no volen que la dona dongui un pas ni 's mogui del portal de la porta sens que 'ls ho consulti. Encara que ho volguès fer no podria, tractant com jo tracto d' anar per las mèvas. Ademés, á mí no m' agrada singularisarme.

La meva costella es pentinadora, y la sogra també. D' aquesta tampoch tinch motius per estarne queixós. ¡Es molt trempada! Ab aixó de las donas, sempre hi volgut pensarme que qui mes tria, mes s' hi enganya; per lo qual vareix determiná casarme de cop y volta. Y m' ha resortit.

No obstant, jo hi volgut considerá 'l meu matrimoni com una especulació, com un *modus vivendi*. Estava cansat de trevallá y vareig decidí casarme ab lo propòsit de viurer á costa agena.

¡Quina diferencia de la vida d' abans ab la d' aquets dos dias! Anant á dispesa, menjava poch, car y malament. Ara ¡me menjo uns palpissos! ¡uy!... Vaig tip de tot. No tinch inglesos que 'm persegueixin, ni sastres que m' estirin p' el gech ni sabatés que m' empaytin.

Del trevall de casarme ab la que avuy es la meva dona, bè habia de correspondrem ab *algo*. Van pagarme tots los deutes y 'm mantenen sense trevallar. ¡Veyam qui 'n diu mal d' una familia aixís!

El conde que paga es el mejor conde. ¡Veyam qui no las mima á una dona y sogra com aquestas!... Ellas se cuidan de pagar lloguers y de pagarho tot, y, fent *bondat*, may me faltarán quatre duros á la butxaca.

Qui es, donchs, que hi mira prim ab una familia tan rumbosa?

En resúmen, tinch dugas donas á casa que 'm fan las feynas, me portan lo negoci, y encara 'ls sobra temps, per fer feynas per altre. Está clá ¡sent pentinadoras! Fan la feyna d' una pila de parroquians... M' hi equivocat, vull dir parroquianas.

A casa, tinch pensat, que sempre será una bassa d' oli.

La gent de mi se 'n riuhén y 'm diuhén: "¡Pobre Lá-

zarol!..." Pero á mí... *ahí me las den todas!* Jo entreveig la malicia de la frasse, pero jo no m' hi vull barallá ab la gent ni menos me trobo en lo cas de darloshi explicacions.

Després, quan jo vareig casarme ab la de casa, sabía no mes qu' hobia tingut relacions ab un cabo de carrabiners, y aixó crech que no es motiu suficient per pogué duptá de la seva virtut. Vá per 'ls que 's pensan tení la dona virtuosa y 'ls pega la gran *castanya*. Jo, á pesar de que si me la *pegan* ó no, no 'n sé un *piu*, tinch d' esser franch: ab la dona y la sogra no hi puch está malament perque... ¡ay la mare! se m' hauria acabat aquesta vinya!

No 's pot matá tot lo qu' es gras. Si m' enganyan y ho entro á sapigué, faré de manera que se m' importi un pito. Ab certas cosas s' ha de fé 'l cego, mut y sòrt, com fan los municipals y empleats de consums y *tout le monde*. Cada qual dintre son círcul.

Anant bè, com vaig, ¡que 'm piquin moscas!

¿Qué 'n tinch de fé que la gent digui y enrahoni y rigui y 'm miri ab certa malicia no exenta de enveja? Igual se me 'n dona de aixó com de si donan confits al altre mon.

Avuy tots los ulls se posan sobre meu perque no tenen altre cosa ab que fixarlos. Ja passarà aixó!

Jo, que no soch tonto, y tinch fetas en aquest mon una pila d' observacions, estich molt content del papé de *víctima* que se m' atribueix, per més que, com ja hi dit al principi, no 'n sé ni un *piu*.

Un ó altre s' ha de *sacrificá* á n' aquest mont.

Conech á una colecció de concejals, que *sacrificantse* pel bè del comú, de pobres qu' eran, n' han sortit fets uns hisendats. ¡Vegin si va bè representá 'l papé de víctima!

Al mateix temps conech á una pila de *cornuts*, qu' antes de exsercir aquest ofici, no habian pogut portá may calsas; y avuy van mudats y están bons y lluents; lo que proba que 'l ser *cornut*, es cosa bona.

No 's guanyan trevallant los diners, no.

Incrédul y tot com soch, hi arribat á creurer en la vritat d' aquell proberbi castellá:

"Si en en el sexto no hay perdón
ni en el séptimo rebaja,
ya puede Nuestro Señor
llenar el cielo de paja.

No sé quin sabi ha dit que la major part de las cosas son questió de nom.

Si 'm vols creurer, amich lector, y vols viure bé, casat y sigas *cornut*.

En lloch de dirte Pere, Pau, ó lo que 't diguis, te dirán aquest nom. Es igual.

Un nom ó altre t' han de doná...

FRANCISCO SISA.

LA FESTA

—Que fa 'ls tres toms?

—Si... ja 'm venen 'ls caballs al darrera.

—Ha vist l' abanderado?

—El de Arapiles; ara acaba de sortir.

MEMORIAS D' UN BOLERO

CAPITUL VI.

De com la Petra fent los quadros al viu, se va treurer alguns morts de sobre, estenent molt més la seva fama.

Quin tripijoch s' armá quan va enterarse
la Petra de la feta de 'n Cirera!
¡Quin modo de cridá y d' escabellarse!
¡talment semblava *espantosa fera!*
més al final tinguè que consolar-se;
d' atrapar al truán, ja á temps no hi era,
¿Quí es que corre derrera un *cananista*
de llargas camas quan se pert de vista?

«¿Qué faig ara, pensá la desgraciada,
»sens un ral en tot casa? ¿Quí me 'n dona?
»Si con moure pogués altra vegada
»lo cor d' aquell fulano de *Girona!*
»pero cá, ni pensarhi; te tancada
»la caixa per qui gust ja no li dona.
»¿Potsé 'n Pradera? ménos, vaya un ranci!
»per obtindre un *miquel*, no cal que 'm cansi.

«¿Si una carta escrigués á en *Palmarola?*
»altres apuros tè: 'l de las *Sureras*;
»d' un pare capellá besant l' estola,
»tan sols pensa en beyatas farineras.
»¿Quin remey puch trovar? la gana amola,
»casa que hi falta pá, tot son quimeras;
»sent l' hora, sens entendrers de pamplinas,
»la *gasofia* voldrán mas quatre ninas (1)

«Una idea m' acut, en lo *Ristori* (2)
»fan los *Quadros al viu*; al empresari
»vaig á trová 'l instant, no cal m' acori;
»la vergonya perdré si es necessari.
»¿Que 'm fá ensenyarho tot mentres no 'm mori
»de fám? y fácil es qu' ab mí repari
»algun vellot d' aquets que los engresca
»veurer las formas d' una dona fresca.»

Dit y fet; hi va anar, sense reparo
la váren contractar, estava plena,
bonas formas tenia y gran descaro,
dots bastants per fé 'l *cop* en tota escena;
en la nit del *debut* per contrast raro
va sortir ab lo trajo de *Sirena*,
alas, glassa als runyons, culans inglesos,
la cama al l' ayre y los cabells estesos.

¿Vá fer efecte? ¡y tant! tots los gemelos
á n' ella 's dirigían; las senyoras
qu' anavan ab l' espós, tenían celos
de sas *formas virils* y engrescadoras;
Los *Tenorios de pega* estavan lelos,
y á los xerruchs lascius, abrussadoras
tentacions al mirarla conmovían...
y tant joves com vells, fermas aplaudían.

Al sortir del Teatro, bè pot dirse
que fou tractada igual qu' una princesa.
Un *quadro* per fé 'l *cop*, te qu' exhibirse,
no llueix una *joya* qu' un hom desa,
cap *flor* dels raigs del sol podrá gaudirse
en tant estigui en *invernácul* presa,
per 'xó d' aplausos la Petra obtingué toya
sent *flor quadro* admirable y rica *joya!*

No un *Carquinyoli* sols caigué á la trampa
en 'quella hermosa nit, ¡duas dotzenas!
Alegre está la Petra perque campa;
peixos hi ha en la *flora* y... fora penas!
lo més rich es un *vell* que pateix *rampa*,
un *fabricant* de mitjas y mitenas,
sis bolsistas, tres *bécos* y un de *tropa*.
¡Li marxan los negocis vent en popa!

Fent de *Silfide* avuy, demá de *Flora*,
de *Dido*, *Vénus*, *Hébe* y *Cleopatra*,
de *Terpsicore*, y *Diana Cassadora*,
per los *Quadros al viu* no habenthi un altra,
la miseria 's va treurer de la vora
la dona de 'n Cirera, y va combatre
á la fám y als inglesos morts, que en vida
dónan sustos y penas sense mida.

Ab l' ajuda, aixó sí, dels que l' anavan
sovint á visitar y en sas visitas
lo *such* de las *butxacas* hi deixavan
amén d' algunas altras *frioleritas*;
en pés tots los vehíns la murmuravan;
no sè que 's deyan de tráfechs y de citas;
mes la Petra en la cara se 'ls hi reya;
pagava lloguer y... feya, lo que feya.

Per evitar qu' hi hagués entre 'ls *consocis*
barallas que portessin desventuras,
l' un era 'l seu germá, l' altre 'ls negocis
li portava de certas escripturas;
molts li eran cosins, (entenguis *cóssis*)
habenthi més padrins que criaturas,
sent més llarga la seva *parentela*
que 'n Espanya tingué lo rey en Fruela.

¡Y... vinga bona vida! que murmurin!
las nenas van creixent, qu' es un deliri;
aprofitar las gangas mentras durin;
be prou que vindra l' hora del martiri;
mentres tant que 'ls disgustos no l' apurin
la Petra no 's recorda de 'n Baldiri;
y en tant balla en l' América en Cirera,
balla aquí sa muller... d' altra manera!

JOSEPH M.ª CODOLosa.

Continuará.

(1) En mallorquí d' una nena de poshs anys ne diuhen una nina.
(2) Loteatro del Circo del carrer de Monserrat ayans de calarshi
foch, portava lo nom de la célebre actriu Adelaida Ristori.

MORT DE JOANA D' ARCH

A sentència d' aquesta heroïna fou obra de lo bisbe de Beauvais, Pere Cauchon que la va condemnar á morir cremada. Lo procés d' aquella célebre dona ofereix rasgos notables per lo inícuos y no ho fou menos la conducta que observaren ab aquella mártir.

Quan la pobre víctima va veurer que la portavan a la foguera y que en tant temps, ni 'l rey, ni lo poble feyan medis per rescatarla, va desesperarse comprenent tart hasta hont arrivava l' ingratitude de tots; pero no per aixó va deixar de morir ab valor.

Al dematí, lo bisbe Cauchon va enviarli un confessor á anunciarli la mort que devia tenir lloch pocas horas després.

En lo lloch del suplici s' havian aixecat dos elevadas tarimas; en una estavan las cadires reyal y episcopal y lo trono del Cardenal d' Inglaterra rodejat d' altrás cadires pels demés bisbes.

L' altra era destinada al predicador, los jutjes y la condemnada.

Lo catafalch era de pedra y guix, carregat de llenya, tanta, que la seva altura era extraordinaria.

L' objecte de tan gran pila de combustible era lo poder allargar lo suplici de la víctima, pues encesa en la part inferior, la agonía havia de ser natutalment mes llarga y mes penosa.

La terrible ceremonia va comensar ab un sermó. Lo pare Nicolau Midy, una de las eminencias de la Unitat de París va predicar sobre 'l següent text: *Quan un membre de l' Esglesia está malalt, tota l' Esglesia ho está.* Deduhint d' aquí, que l' Esglesia no podia curarse sino tallant lo membre malalt; y va acabar dihent:

Joana, aneu en pau; l' Esglesia no os pot defensar.

Llavors lo jutje de l' Esglesia que ho era lo bisbe de Beauvais, va exhortarla á que 's reconciliés ab Deu per la salvació de la seva ánima y que s' arrepentís de totas las sevas *malifetas* ab un bon acte de contrició.

Abans de que 'l bisbe li fes aquesta arenga ja la pobre Joana havia perdonat en alta veu á tots sos enemics, ab tanta unció, que va arrencar llágrimas fins als soldats del séquit.

Lo bisbe llegí seguidament la sentència que se li imposava per cismática, idólatra, invocadora del dimoni y reincident... y acabava d' aquesta manera: "Per lo tant, declarém, que sou un membre pudrit y os arranquém de l' Esglesia y os entreguém al poder secular, suplicantli no obstant, que vos tracti *ab moderació*, evitantvos los dolors de la mutilació dels membres.

Tant cinisme en boca de uns ministres d' una religió tot amor, escandalitsa las conciencias mes indiferentas.

Seguidament van colocar á la mártir una mitra de paper en ahont hi estavan escritas las següents paraulas:

"Heretje, relapsa, apóstata, idólatra."

Deu mil personas presenciaren aquell horrible suplici que no va salvar, la dominació inglesa á Fransa, de la derrota definitiva á que era acreedora.

Joana d' Arch sacrificada inhumanament, va viurer en la memoria dels francesos; memoria que va enardir son valor en los combats y á la que, en part, degueren sas futuras victorias.

Joana d' Arch va ser la personificació del sentiment nacional de Fransa.

PEPET DEL HORT.

ALS REYS MAGOS

Axis com á la canalla
'ls porteu ninots y ninas
y altrás diversas joguinas
totas ellas de quincalla;
sense gastarse una malla
desitjo Reys que porteu
lo que seguit llegireu,
puig creguéu que falta fá
á tot aquell qu' ho rebrá;
si per cas ho remeteu.

Per certs tipos engomats,
pretensiosos com ningú,
ignorants, mal educats,
orgullosos y tronats,
porteulos sentit comú.

Per 'l honrat treballador
(poch os tinch que demaná)
lo que vull es de rahó:
vull treball, y qu' ab suhor
puga sempre menjar pá.

Per 'l politich que malvat
pinta al poble la cigonya,
y 'l que ha promés ha trencat,
porteuli, Reys, per pietat,
una mica de vergonya,

Si es que la real gana os dona
vos demano formalment,
qu' envieu pera Barcelona
ja que l' ocasió ara es bona,
també un bon ajuntament.

Per 'l poblet de Puigcerçós
porteu l' ordre per enviá
lo diné qu' s' replegá
per lliurarli del espantós
estat en que encara está.

Per la viudeta que plora
dia y nit ab gran condol
de son marit l' última hora;
porteuli Reys sens demora,
un nou marit... per consol.

Per 'l cessant no us descuideu
un empleo qualsevol,
y aixi la fam li trauréu
puig cregueu que com hi ha Deu
no menja sempre que vol.

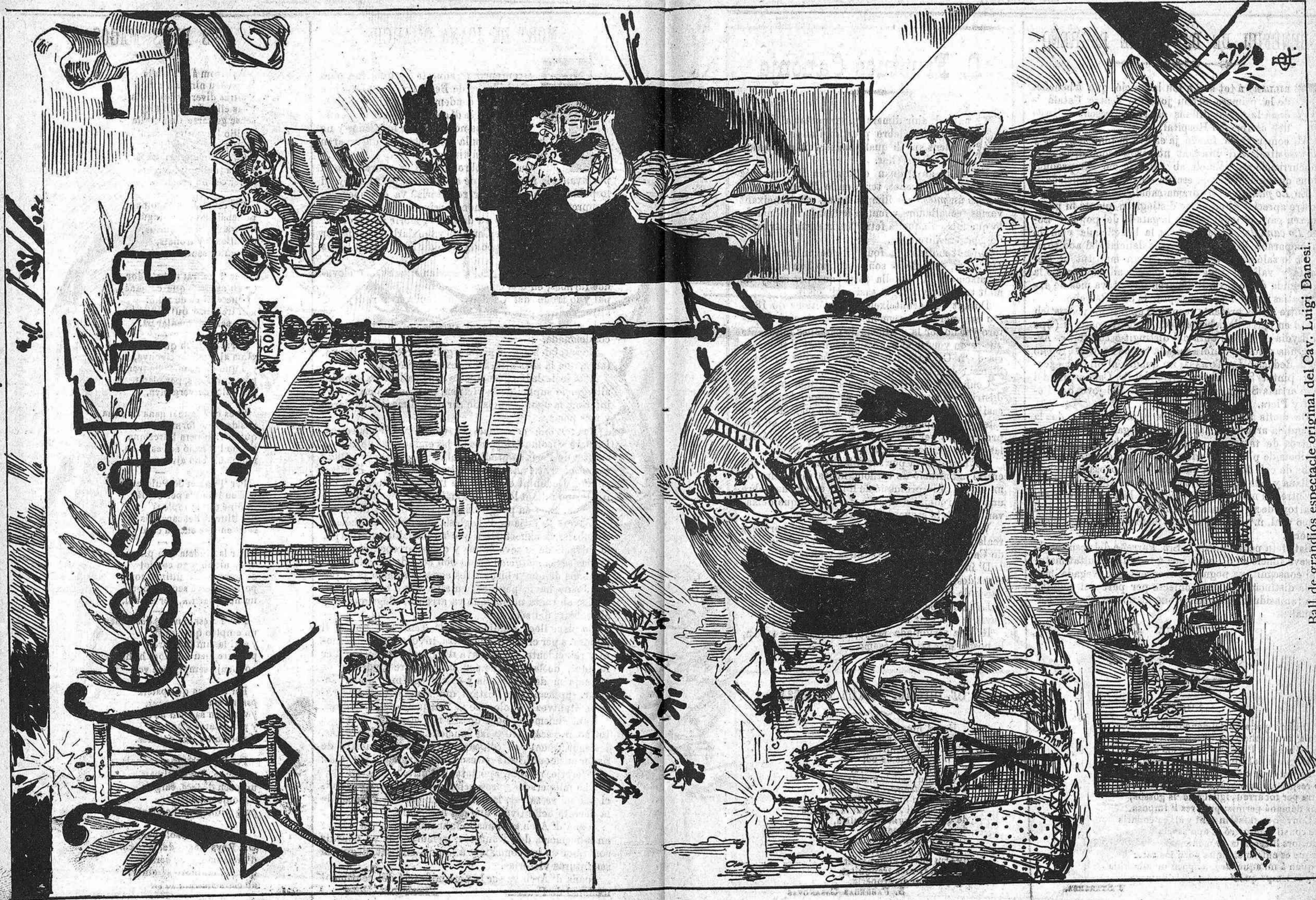
Per la noya que pateix
perque may li passa res,
y veu com sa edad ne creix
y per casarse glateix,
li porteu un bon promés.

Per los mestres spanyols
porteune, Reys estimats,
un poch de teça, cargols,
ó monjetas, ó fasols,
puig viuhem mol afamats.

Y porteu tan sols per mi
Oh, Reys Magos del meu cor
d' un anell ó un serafi,
que per ell moro d' amor,
ab clara lletra... lo sí.

IGNASI IGLESIAS.

Las niñas

Ball de grandióes espectáculo original del Cav. Luigi Danesi.

BENEFICI DE D.ª CARME PARREÑO

B RILLANT á tot serho fou la funció que á benefici de la primera actriu jove del Teatro Catalá 's doná lo passat dilluns en lo favoregut colisseo del carrer del Hospital,

Al comensar la funció ja estava la platea, palcos y *paraiso* atestats d' una tant numerosa com distingida concurrencia qu' aplaudi ab entussiasme las produccions que per posar en escena escullí la beneficiada.

En *Lo punyal d' or*, drama caballesc original del nostre apreciat director, se distingiren quants hi prengueren part, al igual que en la gatada del popular *Soller Lo cantador*, en la que tant la beneficiada com lo incomparable Sr. Goula feren las delicias del auditori.

En lo saló de descans hi figuravan multitud d' elegants y valiosos regalos ab que los admiradors de la aplaudida dama jove, li donaren una prova mes de las simpatías que s' ha sabut captar la Sra. Parreño.

Entre altres presents recordém un preciós y artístich busto en barro de la beneficiada, tamanyo natural (tipo de Lydia en Otger) obra del distingit escultor Sr. Arnau; una colossal áfóra tallada també en barro, regalo de la Redacció LA TOMASA; un quadro al oli del excellent pintor Sr. Coll; un altre del Sr. Camins; un del jove artista Sr. Cressi y finalment un del jove Sr. Ferrer y Piera.

De molts altres admiradors y admiradoras de la aplaudida artista, hi havia: jochs elegants de tocador, centros de taula de saló, paletas, pulseras, cuberts y ganibets de plata, mocadors de seda de china, álbuns, jochs de café finissims, una rica y primorosa manteleta de llana y seda y altres objectes que fora difícil recordar.

Entre los molts rams y *bouquets*, hi figurava una colossal toya deriquíssimas flors, regalo dels concurrents al palco pral. n.º 14, que cridava poderosament la atenció general.

Satisfeta pogué quedá la Sra. Parreño del resultat de la seva funció d' obsequi, pus á mes del resultat material conseguit, va poguer convencers una vegada mes de la distinció de que es objecte per part del publich que tan asiduament concurreix al nostre Teatro Regional.

¡LO DENGUE!

SONET

Diuen que aixó del dengue es una cosa que s' introduheix molt facilment als cosos, y 'l pobre que l' agafa, un mal als ossos l' obliga anar al llit ahont mes reposa.

Se veu molt clarament que ahont se posa no respecta á las noyas ni als bons mossos, entra per tot arreu, igual que 'ls gossos, sens demaná permis; puig res l' imposa.

Convé que 'l fassin sant y als calendaris que consti com patró d' apotecaris y doctors llicenciats en medicina perque es enfermetat que poch los raca; en quan á mí aquet *dengue* poch m' amohina puig fa temps que l' tragino á la butxaca.

J STARAMSA.

D. Fructuos Canonje

A NS d' ahir dimars va ser portat al Campo Santo, lo célebre prestidigitador catalá y excellent amich qual nom serveix d' epígrafe á aquestas ratllas.

Fá molts anys, quan encara era D. Fructuós Canonje molt jovenet, tenia en lo *Plá de las Comedias* un puesto de llimpia botas, capitaneixant varios trevalladors y fentne industria nacional de lo que fins en aquella fetxa habia sigut patrimoni de gent traspirenaica.

Durant molts anys fou l' héroe en los dias de *Carnaval*, debentse á son continuo bon humor lo renaixement d' aquella festa que per espay de molt temps havia jegut casi en l' olvit.

Durant los aconteixements polítichs de 1856 fou pres per lo tristement célebre general Zapatero y á no ser la mediació de personas influyents que feren veurer al sanguinari militar l' innocencia de 'n Canonje, hauría sigut fusellat irremisiblement com ho foren tants altres.

Confinat á América va comensar una nova industria ò *modus vivendi* que va proporcionarli, en casi tot lo resto de la seva vida, un magnífich ben estar y una fama que no han lograt altres ab mes proporcions per conseguirla: la prestidigitació. En las cartas particularment no coneixia rival.

No necessitava per sos difícilissims jochs que eran l' admiració de tothom, ni las distancias de un teatro ni la profussió de llums escenichs; sobre una taula rodejat d' amichs, feya jochs que deixavan encantats á quants los presenciavan.

Va demostrar sas habilitats davant las personas reals y fou condecorat en varias ordres com las de Carlos III, Isabel la Católica y altrás.

D' instints caritatius, havia donat molts funcions destinadas á objectes benefichs que lo acabaren de fer simpátich als seus admiradors.

La seva mort será molt sentida. á pesar de que havia ja alcansat una edat bastant adelantada.

Rebi la atribulada senyora del artista y amich, lo nostre mes sentit pésame.

Sr. Director de «La Tomasa»

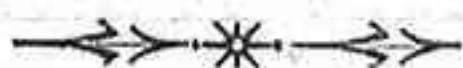
Haurá notat, y ab rahó, fá ja dos ó tres setmanas, qu' ab tot y tenirne ganas no li envió res de bó; y espero 'm dispensará, al sabé qu' estich malalt d' aquest *dengue*, ditxòs mal que a tot lo mon fá ballá.

Donchs, si, he tingut la fortuna de que 'l *dengue* m' visités, deixantme sense calés; ni dos pasetas, ni una.

Ab aixó, desitxaria que 'm enviés algun falet per passar mes tranquilet aquest mal de droperia.

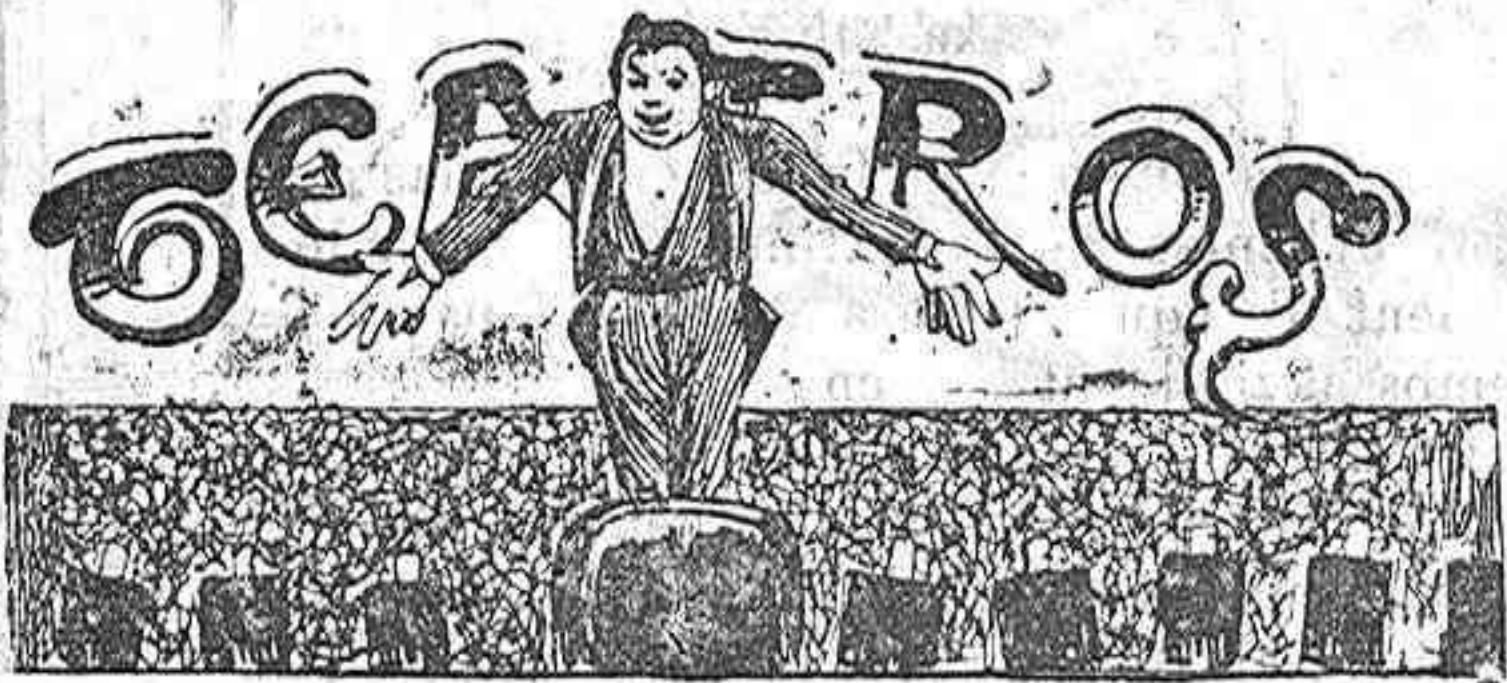
S. FABREGAS CASANOVAS

NOSTRE RETRATO

Lo que dém. á llum avuy es el de D. Her-nenegildo Goula, galan jove de la companyia catalana, el qual no reconeix rival en la nota ómica.

Fa anys que perteneix á la companyia del Teatro Romea de la qual es sens dupte, una de las mellors parts.

LICEO.—Ab lo ball de gran espectacle *Messalina* original del cav. Luigi Danesi y música del mestre Giuseppe Giacchino ha comensat la nova campanya teatral la companyia coreogràfica.

Per lo titol se compendrà perfectament que son argument no és altre que la esplanació de la històrica emperatriu romana que compartí sos amors ab una serie interminable d'aymants. Encar que d' assumpto un xich escabrós, l' autor a sapigut treure'n partit, fent que sas escenas no afectin erres á la moral y siguin simpáticas é interessantíssimas. Lostra d' aquest acert es lo quadro segon que ab molta propietat presenta un gran circul romá, donant lloch las lluytas dels gladiadors á las mes francas demostracions de entusiasme en lo públich.

Iguals mostres alcanzan lo ball dels funámbuls fenicis, lo notable de las cortesanas, lo titulat «Venus» executat per la primera bailarina y acompanyantla 16 bailarinas ab lo instrument nomenat «Cariglion» y la grandiosa marxa final en la que hi prenen part mes de 400 personas.

Per presentar aqueix espectacle degudament la Empresa no ha escassejat gasto de cap classe, ja en trajos, atrés, calat, armaduras, perrucas etc., logrant que sens disputa sigui lo mes magestuós que s' ha presentat en nostres teatros.

Respecte al mérit que reuneix com á composició coreogràfica, hem de confessar que no está á la altura deguda, ja que no hi brilla cap ball que per lo elegant ó notable obtinui los honors del entusiasme logrant la repetició. Igual podem dir de la música, que encar que molt ben instrumentada, no hi ha cap pessa que halagui l' oído ni per lograr popularitat, ni per finesa d' armonía per lo que crech hi ha sobras de soroll puig al final ab tant de trompeteix l' espectador queda sort; se veu que los autors á falta de inventiva s' han refiat del aparato y ab honor de la vritat aquest a sigut brillantíssim.

En lo desempenyo de la part mímica se distingiren las dignas. Lombardi, Linzi y Sr. Pratesi, encarregats respectivament dels personatjes *Messalina*, *Agrippina* y *Bito*.

En la secció coreogràfica hem tingut ocasió de tornar á plaudir lo reputat baylarí Sr. Spadalino, considerat com un dels primers en son género. Forma notable pendant la Signorina Rossi (Adelina) que ab lo *paso á dos* original del seyor Spadalino, confirmá la reputació ab que venia precedida. També es molt aplaudida la Signa. Fiorio en la danza le cítereas y la bacanal.

La direcció de orquesta s' ha confiat al Sr. Mazzi, que encar que molt intel·ligent li vé gran la batuta, puig te poca energia y enteresa ab una orquesta tant numerosa com la del Liceo. La banda encar que casi sempre está en escena, se portá al pel.

En suma, lo ball *Messalina* ab lo luxo deslumbrador que s' ha presentat en nostre gran teatro, dupte que hi hagi una sola persona que s' estigui d' anarlo á veure, per lo que no puch menos de felicitar al Sr. Bernis que s' ha acabat de acreditar en ser lo primer dels nostres empresaris.

ROMEA.—A escepció del benefici de la primera actriu jove Sra. D.ª Carme Parreño que tingué llóch lo dilluns passat, cap novetat ha tingut lloch en aquest lloch de recreo.

Lo Monjo negre segueix cridant la atenció del públich, sent motiu d' admiració l' escena final é imponent d' aquest drama.

Per lo dilluns próxim está anunciat lo benefici de don H. Goula, que á jutjar per las simpatías que tè adquiridas dit aplaudit actor, promet ser brillant.

Lo programa lo forman lo drama de Soler y Martí *Lo primer amor* y las pessas *Bon Jan qui paga* y *L' Infanticidi*.

NOVEDATS.—Molt aplaudits sigueren tots los artistas de la companyia, en lo desempenyo de *Serafina la Devota*. La direcció de aquest teatro se pogué convencer que la escullida concurrencia que 'l frequenta los diumenjes á la nit, está mes per aquestas obras plenas de situacions dramáticas, que per molts altres que 'n representa ab lo sobrenom de melodramas que no son ni melo ni dramas. Creyem que á atendre: lo publich degudament y deixant cert favoritisme á determinats destructors d' obras, ne tocará magnífichs resultats la Empresa.

Sabem que 's están ultimant los ensajios del nou drama original de nostre amic Sr. Gomila titulat: *Mas allà de lo digno*.

CATALUNYA.—Com que ha tingut vida sols una nit *El Milano*, deixo de cantar las excelencias de aqueixa maravella teatral. (Q. E. P. D.)

Ab molt bon acert s' ha reproduhit lo popular sainete de 'n Ricardo de la Vega, titulat: *Pepa la frescachona ó el Colègial desenvuelto* habenthi debutat los aplaudidíssims artistas Sra. Alvarez y Sr. Manso. Tant los debutants, com la Sra. Alverá y Sr. Chaves, encarregats dels protagonistas, aixis com los demés artistas, sigueren objecte de frequents mostres d' aprobació per l' inmillorable desempenyo que dongueren á sos personatjes. Al final foren objecte de una ovació.

Está preparantse la revista *A Buenos Ayres!* pera la qual s' ha encarregat lo decorat als reputats escenógrafos Srs. Moragas y Urgellés.

Per lo dijous estava anunciat lo debut del simpatic senyor Palmada, que també es altre dels artistas que ha entrat á formar part de la companyia.

TIVOLI.—Per disapte se prepara lo debut de la nova companyia de zarzuela que será dirigida per lo conegut y aplaudit actor cómic D. Conrat Colomé. Figuran en ella las Sras. Mateu, Mallen, Perlá, Loran y Fuensanta y los senyors Esteve, Gil, Huervas, Andrés y Sadurní, sent los mestres directores de orquesta los Srs. Bosch y Ferrer.

Lo repertori qu' executarà será sarzuelas en un acte, contant ab alguna de escrita expresament pera la companyia y ab la privativa del estreno de *La Virgen del Mar*.

Dadas las simpatías dels artistas contractats y lo económichs que serán los preus, creyem será profitosa per la empresa la próxima temporada.

EDEN CONCERT.—Variadíssim es lo repertori de la companyia mímica que dirigeix lo Sr. Chiarini Alberto. Todas las nits se veu sumament aplaudida sobresurtint en lo desempenyo lo esmentat director. Ademés la *troupe* francesa ab sos picareschs *couplets* dona motiu á fer mes agradables las vetllas.

UN CÒMICH RETIRAT.

LOS TRES TOMS

—Quin goig que fém ab las tronasi!
—Estém muy gaxondosi!... muy!
—Ahl si, Lets, lo qu' es avuy
farém patir moltas donas.

L' ABANDERADO

Ja tinch al *Rey* ensillat
tot guarnit de plata y blau,
y 'l tortell encarregat;
no hi ha en tota la ciutat
nn cotxero mes *salau!*

Campanadas

Lo diumenje en volts de las vuit del vespre va haberhi un escandol majuscul en lo carrer de San Ramon entre dos subjectes, per questió de qui havia de cedir l'acera

Va haberhi bofetadas y xibarri en gran, amotinanse mes de dos centas personas.

Aixis es; los municipals no van poder ser habidos.

Res...lo dengue malehit!

Hi quedat agotada la edició de nostre número passat á pesar del considerable augment que varem fer en la tirada.

Diu que lo mestre d'estudi de Sabajanes ha mor de fam Tant de be li va fer Deu....

Lo célebre Varela ha comparegut devant del tribunal á Vigo.

E l deu pensar: De temporals mes grossos he sortit. Calers hi hagi...

Sembla que s'han suspès las obras del panteon de Catalans ilustres.

Y donchs en hont enterrarem á D. Francisco, á n' en Pedeló y á tantas altras llumaneras del saber?..

Que no ho fasin pas...

La setmana que ve publicarem una copia del busto regalat á la Sra. Parreño, per lo distingit escultor Sr. Arnau.

En la Biblioteca del Vaticá hi ha un llibre que sens dupte es lo mes valuós del mon.

'S tracta d' una Biblia hebrea d' or, qual pés representa la cantitat de 512.000 pessetas.

Fora una llastima que 's perdés.

Que l' envihin á Espanya que 'l guardarem.

Lo volcan de Colima Mexico ho tingut una nova erupció com no se 'n havia vist encara cap.

La població Colima de la qual va pendrer nom lo volcan, estava totalment plena de la cendra que queya continuamente sobre los carrers y terrats.

La població va espantarse de debó, pues la lava encesa que corria per los costats del crater com un riu de foch arriava fins á grans distancias

La columna de fum arrastrada per lo vent sudoeste va arribar á tapar lo Sol per espay de molts horas.

Las ultimas noticias son de que decreix la erupció.

L' excelent director y compositor D. Eusebi Bosch ha sigut contractat per posarse al frente de l' orquesta del Teatro del Tivoli.

Felicitém á l' Empresa per lo bon acert qu' ha tingut en la elecció que ha de ser del gust del públich.

L' epidemia regnant casi acaba de deixar lliure á aquesta localitat.

A pesar del caracter benigno ab que va presentarse, las imprudencias d' alguns ha fet que 's registressin no pocas defuncions que han dut lo dol á molts familias.

Gracias á Deu ja 'ns trovém casi salvats del temible hoste.

Lo bonancible del temps fa que 's tinguin que registrar en l' actualitat no poch casos d' aplopegia.

Defensam donchs, senyor del bon regent!

Llegim en un periodich que en la Estació de Borjas d' Urgell, lo diumenje últim á la tarde, va produhirse un escandul majuscul al pasar lo tren de Tarragona.

A lo que sembla, un passatjer que no sabia legi, va preguntar á un empleat, si era de ida y vuelta un bitllet que va enseyarli y qu' havia pres á Lleyda.

L' empleat, per tota contestació, diu que va increpar durament al viatjer porque no havia entregat lo bitllet al moment d' arribada, y no content d' aixó cridá á una pareja de la Guardia civil que va prestarse á acompanyar al individuo á bon recaudo.

Resultat: dos dias de presó p' el viatjer, una pareja massa condescendent y un empleat jelossisim.

¡Endevant!

S' ha suicidat també en Linares un altre mestre d' estudi.

Es lo gran sistema per no morir de gana.

Aquí d' Aulés: aquest pobre mestre deu haver pensat que per haver de morir á plasso y patint, valia mes morir al contat.

Y als que tenen la culpa d' aixó, no se 'ls hi pot rompre cap ós?

Que 's miri.

Sembla que 's ha descubert una nova isla á 50 lleguas del cabo de Hornos.

Diu qu' es petita y que está cubierta d' una magnifica vegetació.

Se l' ha batejada ab lo nom de «Capitan Piedrabuena.

Veyam si també 'ls inglesos dirán que es seva.

Els y los alemanys, quins trinxeraires!

Lo nou arcalde Sr. Maciá y Bonaplata debuta bé; vol comensar la tasca dejorn á ca' la Ciutat y aixó farà matinejar als empleats; ha fet suspendrer los treballs als panteons de Catalans ilustres y vol fer neteja general de clavegueras y no'se quantas cosas mes.

M' agrada, pero apuntisho: que no s' esbarrihi rés, que 'l prometre no fa pobre.

Miris que D. Francisco no 'l deu perdrer de vista y si pot riurá de debó.

Jugui be y vegi que no li mullin lo taco.

Los carlistas y republicans ja 's pensavan que s' aserenava.

Vaja, torneusen al llit y estoveuse lo coxi que n' hi torna á haver per estona.

Nosaltres no 'ls tenim aquets mals de cap... Com que no esperém rés, ho tenim sempre tot.

Hasta hem tingut lo dengue

BIBLIOGRAFÍA.

La distingida poetisa D.ª Carme Beceiro de Pato ha tingut la galanteria de remetrens un exemplar de *Zarzamoras* y *La sortija del Negro*, última obra qu' ha publicat, y que de pas recomaném á nostres lectors ab la confiansa que 'ns ho agrahirán, pus en lo contingut hem vist ser poetisa de punta.

Ha visitat la nostra redacció *Lo Pregoner* setmanari humoristich que ha comensat á publicarse en aqueixa capital; *La Degolla* setmanari ilustrat que 's publica en Valencia y *La Aurora* publicació mensual órgano de la Associació dels coros de Clavé.

A tots els desitjém llarga vida y notable prosperitat.

Ha deixat de publicarse *La Papallona*. (Q. E. P. D.) No 's diu si ha mort del Dengue ó de parálisis bulxarquitis.

ANY NOU, VIDA NOVA

Som cap d' any y es necessari
fer una seria neteija
de la gana que 'ns mareija
y es causa de mon desvari;
si fins aquí un perdulari
he sigut, veig que no 'm prova
no s'inginyan los demés
doncas jo no miro res;
Any nou, vida nova.

Desd' avuy sent ignorant
vull pasar per home sabí,
fent á los sabis agravi
y aixis 'ls tontos me creurán.

A tort y á dret criticant
veuré si ab aquesta prova
la fam de sobra me trech,
atrapant mes d' un beeteach.
Any nou, vida nova.

De la fira de Bellcayre
fá molt temps que vaig vestit
apadassát y surjit,
per totas parts m' entra l' ayre.

Tot això ho daré al drapayre,
vull vestir luxosa roba
per mes que no pagui al sastre
y 'm digui que só un pillastre
Any nou, vida nova.

Llogaré un pis á l' Ensanxe
faré l' ós de totas menas
y perseguint á las nenas
veuré si alguna s' enganxa;
miraré d' omplir la panxa
pintant la lluna en un cove
á tots los que tinguin llana;
lo cas es no patir gana
Any nou, vida nova.

Socio 'm faré d' un casino
politich, *inconsequent*
donant provas de talent
crident fins á perdre el tino.
Y si atrapu algun destino
com que se que 'l que no roba
no dú roba, 'm faré rich;
no hi fá res desd' are ho dich
Any nou, vida nova.

ENRICH DE CATALUNYA

Telégramas

Lisboa 14.—8 matí.—En lo safreix de casa lo cónsul inglés, dugas donas tapadas de nas rentan l' escut.

Lisboa 14.—7 tarde (urgent).—La brutícia que s' ha tret del escut es una materia grogenca y mucilagosa d' un fort olor desagradable que s' enviará á Lóndres perque s' examini.

Lisboa 14.—8 id. (urgent).—Es temen grans trastorns. Las tropas están sobre las armas.

Ja s' ha romput un fanal.

LLOPIS.

NOTICIAS MARITIMAS

Lo navío inglés *Forsa bruta* capítá Salisbury, ha abordat al escampavía portugués *Jindama*, capítá Tennant, qu' ha arriat la bandera mort de pó.

Ara, altrás embarcacions qu' han presenciat la harsanya animan al pobre escampavía dientli que no tinga por que tot s' arreglará.

De moment 's cambia la tripulació del barquet portugués per una de més valerosa.

En la bandera del navío hi ha una má que toca l' arpa.

SECCIO REGILIOSA

En l' Iglesia Carlista s' han cantat los goigs sense alegria.

En la Metròpoli republicana si fa no fa ja van fer lo mateix.

Després d' un discurs algo atreuit, tots plegats van tornarsen cap al llit.

CORRESPONDENCIA

Merangi. Anirá tot menos lo sonet.

Anirá: R. Alonso, J. T. y R., Staramsa, Salvador Albert, Lluís Salvador, Noy tendre, J. Iglesias. Algo de Joan Arbós Aleu; J. N. Alias. Francisco Sisa, J. Casanovas. Eduart Novell, resulta «trasnochada».—K. Nalejas, ha tingut rahó, lo sonet no vá.—Tersub, tot menos los «Celos».—P. Boladeras. Las poesias no van.—J. O. A.: Ossos, no hossos. Flayre, no fravre. A casa, son dos paraulas, no una; N' ni han; no ni han. Hagut; no agut. Van; no ban. Fent; no fen. Reparo; no reparho. Fora; no fhora. Hem; no em. Derrotxant; no derrotechant. Aquest, no aquet. Seva; no seva. Hagué; no agué. Si l' has; no si las. Alabat; no alabad. Ya véu, senyor J. O. A., com es inútil que s' empenyi en tornari. Lo saber no s' adquireix en quatre dias; creguim; no perdi lo temps y llensi la ploma.—J. Casanovas V. La semblansa del seu nom al d' un altre col·laborador va fer que no hi anés cap poesia seva com era la nostra intenció. Li advertim que no s' tornan ni guardan originals.—Boniató Calent. Encara es massa llarch.

Queda una serie interminable de cartas que contestarém degudament la setmana entrant.

Administració y Redacció de LA TOMASA
Litografia Barcelonesa de Ribera y Estany.
S. Pau, 56.

JANER

J. Min. 90

Qui en aquest mes no reb dany
confiat dins l'any pot entrà;
pus que tot l'any passarà
sers rebrer dany en tot l'any.

y al igual aquí que á Roma
apreta 'l fret en excés;
sent aquest mes aquell mes
en que 'ls gats están de brot